

25 stycznia 1929 r.

URZĄD PATENTOWY

BIBLIOTEKA

F16c 9/02

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 9626.

Kl. 47 b 9.

976, 9/02

Metallbank und Metallurgische Gesellschaft Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

**Panewka z wyłożeniem, zabezpieczonem przed przesuwaniem się
zapomocą pręcików, przymocowanych do jej kadłuba.**

Zgłoszono 28 czerwca 1927 r.

Udzielono 8 listopada 1928 r.

Pierwszeństwo: 30 czerwca 1926 r. dla zastrz. 1, 2, 4, 5; 1 grudnia 1926 r. dla zastrz. 3 (Niemcy).

Wiadomo, że wyłożenia panewek łożyskowych miękkim metalem umocowywa się w tych panewkach sposobami mechanicznymi, ponieważ zapomocą lutowania nigdy nie osiąga się należytego połączenia panewek z wyłożeniem. Szczęólnego znaczenia nabierają te sposoby mechanicznego umocowania, gdy stosowane są ołowio-
we metale łożyskowe, ponieważ wtedy różne stopnie kurczenia się panewki i wy-
łożenia szkodliwsze są dla dobrego przy-
wierania, skutecznego zapomocą zlu-
towania, aniżeli przy innych metalach. Często używane są panewki, w których metal wyłożenia wpuszczany jest w żłobki, wskutek czego uniemożliwione jest od-

łączenie się wyłożenia od panewki. Wy-
konanie powyższe posiada tę wadę, że
wyłożenie przy obluzowaniu się może
przesuwać się wzdłuż żłobków, mianowi-
cie wtedy, gdy kierunek obrotu wału zmie-
nia się lub powstają uderzenia, jak np. w
łożyskach parowozów. Listwy lub żłobki
poprzeczne nie mogą temu zapobiec, po-
nieważ kurczenie się metalu przy zastyga-
niu powoduje odłączenie się wyłożenia od
zeber, pomiędzy którymi wyłożenie się znaj-
duje.

Przesuwanie się wyłożenia w kierunku
obrotu jest istotnie uniemożliwione zapo-
mocą wykonania panewki według fig. 1 i
2. Okrągłe albo płaskie pręciki są przyni-

towne, wlutowane, przypojone lub w inny podobny sposób umocowane albo też zalane, prostopadle lub ukośnie do żłobków o kształcie pletwy, a mianowicie tak, aby metal wyłożenia mógł otoczyć te pręciki podczas wylewania panewek, a po zastygnięciu obejmował je całkowicie. Naprężenia, powodowane kurczeniem się metalu, przy takim wykonaniu panewki nie mogą odłączyć metalu wyłożenia od kadłuba panewki. Pręciki te mogą być rozmieszczone zarówno w wewnętrznych żłobkach pletwowych, jak i w czołowych, albo też w jednych i drugich. Pręciki powinny być wykonane z tworzywa, więcej miękkiego, niż tworzywo czopa, np. z miedzi, bronzu i t. d., a to w tym celu, aby w razie wytopienia się wyłożenia wskutek zagrzania się łożyska czop nie mógł być uszkodzony.

Tworzywo oraz sposób umocowania pręcików należy obrać tak, aby pręciki ulegały odkształceniom sprężystym podczas kurczenia się metalu wskutek różnych współczynników rozszerzalności tworzywa kadłuba i wyłożenia panewki.

Pręciki mogą być okrągłe lub czworokątne z zaokrąglonemi krawędziami. Gdy pręciki są ułożone ukośnie do żłobków pletwowych, to dwa z nich lub kilka, albo też wszystkie pręciki osadzone w jednym żłobku, mogą tworzyć jeden odcinek, odpowiednio wykępowany i w miejscach przylegania do ścianek żłobka przypojony, przynitowany, przylutowany lub w inny, podobny sposób przymocowany.

Wysoka temperatura zalewanego metalu wyłożenia często wymaga znacznego nagrzania panewek. Dlatego też należy wyrabiać pręciki z tworzywa trudnotopliwego.

Na fig. 1 i 2 litera *a* oznacza brązową panewkę, w której wykonane są żłobki *b* o przekroju w kształcie pletwy, a w żłobkach tych umocowane są pręciki *c*. Pręciki

te są zalane metalem wyłożenia *d*. Przedstawiony na rysunku i opisany powyżej sposób stanowi tylko jeden z przykładów wykonania wynalazku, przyczem mogą być zastosowane, jak wspomniano wyżej, również inne sposoby wykonania wynalazku.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Panewka, wylana miękkim stopem metalowym, znamienna tem, że w środkowych lub zewnętrznych żłobkach, wykonanych w kadłubie panewki, albo też w jednych i drugich, są zalane, przynitowane, przyśrubowane, przypojone, przylutowane lub w inny, podobny sposób umocowane pręciki, które przy zalewaniu panewki ze wszystkich stron otacza tworzywo wyłożenia, a po zastygnięciu wyłożenia są całkowicie w niem zatopione.

2. Panewka według zastrz. 1, znamienna tem, że pręciki wykonane są z tworzywa, które przy zagrzaniu się łożyska nie może uszkodzić czopa wału, np. z mosiądzu, bronzu, miedzi, glinu lub innego podobnego metalu.

3. Panewka według zastrz. 1, znamienna tem, że pręciki wykonane są z tworzywa trudnotopliwego.

4. Panewka według zastrz. 1 i 2, znamienna tem, że pręciki ułożone są ukośnie do żłobków pletwowych.

5. Panewka według zastrz. 3, znamienna tem, że kilka pręcików lub też wszystkie pręciki, ułożone w żłobku, wykonane są z jednego odcinka.

Metallbank und
Metallurgische
Gesellschaft
Aktiengesellschaft.
Zastępca: M. Brokman,
rzecznik patentowy.

Fig. 1.

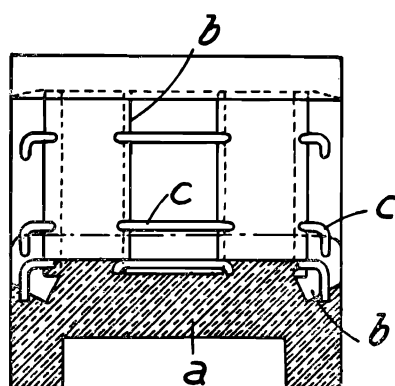

Fig. 2.

